

Årsrapport 2017

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens tilskudspuljer til forbedringer af kollektiv trafik og grøn transport

4. april 2018

Indhold

Forord	2
Puljernes effekter	2
Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder	4
Afsluttede projekter	4
Nye projekter 2017	5
Fremkommeligheds- og Passagerpuljen	6
Afsluttede projekter	7
Forsøgspuljen for mere energieffektive transportløsninger	9
Afsluttede projekter	9
Pulje til supercykelstier og cykelparkering	10
Afsluttede projekter	10
Pulje til busfremkommelighed	12
Afsluttede projekter	12
Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik	14
Nye projekter 2017	14
Sammenfatning	15

Forord

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen administrerer syv tilskudspuljer, hvis formål er at skabe bedre forhold for passagererne i den kollektive trafik, forbedre den kollektive trafik og mindske transportsektorens udledning af CO₂. De syv puljer er:

- Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder
- Fremkommelighedspuljen
- Passagerpuljen
- Pulje til mere energieffektive transportløsninger
- Pulje til supercykelstier og cykelparkering
- Busfremkommelighedspuljen
- Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik

Fremkommeligheds- og Passagerpuljen og Pulje til mere energieffektive transportløsninger blev vedtaget i aftalen om 'En grøn transportpolitik' fra januar 2009.

Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder blev aftalt i aftalen om 'Takstnedsættelser og investeringer til forbedring af den kollektive trafik' fra juni 2012.

Pulje til busfremkommelighed og Pulje til supercykelstier og cykelparkering (administreres i samarbejde med Vejdirektoratet) blev vedtaget i den politiske aftale 'Metro, letbane, nærbane og cykler' fra juni 2014.

Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik er en del af aftalen om 'Bedre og billigere kollektiv trafik'.

Puljernes effekter

Hver af puljerne har forskellige formål. Puljerne støtter vidt forskellige projekter, der bl.a. øger mobiliteten gennem en styrkelse af den kollektive trafik, mindsker transportsektorens CO₂-udledning samt fremmer cyklen som tilbringer transportmiddel til den kollektive trafik. Der er stor variation i de støttede projekter. Projekterne spænder fra ombygning af veje og terminaler til udvikling af strategier og forsøg med billettyper og teknologiudvikling. På tværs af de meget varierende projekter er der gennemført foreløbigt to større tværgående evalueringer.

I en effektevaluering fra april 2016 af Fremkommeligheds- og Passagerpuljerne fremhæves det, at projekternes tiltag på kort sigt har kunnet forbedre det kollektive trafikprodukt med bedre fremkommelighed for busserne og bedre service for passagererne, med en øget passagertilfredshed til følge. På længere sigt har tiltagene ydermere betydet en fastholdelse af passagerer, og at der er flere passagerer i den kollektive trafik, end der ellers ville have været.

Tilsvarende langsigtede effekter er dokumenteret i en resultatundersøgelse fra juni 2015 for Pulje til mere energieffektive transportløsningen, hvori det er konkluderet, at flere af teknologiudviklingsprojekterne har vist sig at være levedygtige efter projektperiodens ophør, og der har i denne type projekter også vist sig et potentiale for at skabe nye grønne jobs. Forsøgspuljens midler

har spillet en væsentlig rolle for udviklingen i sektoren, da det fjerner en af barriererne ved at skulle bruge ressourcer på tiltag med en usikker fremtid.

Denne årsrapport er en oversigt over de syv puljers formål samt over, hvilke projekter der fik støtte i 2017. Ønskes en mere dybdegående læsning af projekternes effekter, henvises der til ovennævnte evalueringsrapport og resultatundersøgelse.

God læselyst!

Lise Aaen Kobberholm

Vicedirektør

Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder

Puljen til forbedring af kollektiv trafik i yderområder blev vedtaget i aftalen om 'Takstnedsættelser og investeringer til forbedring af den kollektive trafik' fra juni 2012. I puljen blev der oprindeligt afsat 57 mio. kr. pr. år i perioden 2013-2017.

Puljen er blevet forlænget, så der i 2018 er en ny ansøgningsrunde med 31 mio. kr.

I alt har 81 projekter fået støtte i puljens fem første ansøgningsrunder. Disse projekter er støttet med i alt 177,4 mio. kr. Det er således ikke alle afsatte midler, der er udmøntet.

Formålet med puljen til forbedring af den kollektive trafik i yderområder er at styrke den kollektive trafik i områder, hvor passagergrundlaget er svagt. Der er givet støtte til udvikling af nye ruter, herunder driftsstøtte i op til 2 år samt opstartsomkostninger og investeringer i infrastruktur. Disse tiltag styrker og forbedrer passagerernes transportmuligheder inden for den kollektive trafik i yderområderne.

Projekterne spænder fra forsøg med nye ruter til forbedret rejseinformation, men har det tilfælles, at de styrker den kollektive trafik i yderområderne.

Der er uddelt midler til projekter flere steder i landet. Eksempelvis har FlexDanmark fået støtte til projektet "Den samlede rejse", der ved opslag på rejseplanen.dk giver passageren rejsemuligheder, som inkluderer ikke kun den kollektive trafik, men også taxa og flextrafik. En del kommuner har fået støtte til nye busruter og til trafikinformation.

Afsluttede projekter

Indtil videre er 24 projekter afsluttede.

Der er endnu ikke gennemført en tværgående evaluering af projekternes effekter.

Billede: Den nye busrute i Nationalpark Thy

Nye projekter 2017

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen modtog i 2017 til 5. ansøgningsrunde 27 ansøgninger om tilskud for i alt 67,1 mio. kr. Af de 27 ansøgninger fik 16 projekter tilsagn om støtte for i alt 36 mio. kr. Nedenstående tabel giver et overblik over de projekter, der har opnået tilsagn i 2017.

Tildelte projekter i 2017

Ansøger	Titel	Tilsagn (kr.)
Viborg Kommune	Bedre betjening af Midtjyllands Lufthavn	2.269.000
Roskilde Kommune	Viby vil videre - et tiltrængt kvalitetsløft af Viby Sjælland St. med trappe og elevator	6.487.500
Faxe Kommune	Ombygning af stationspladsen i Haslev	5.053.600
Frederikshavn Kommune	Bybusrute i Skagen	640.693
Nordjyllands Trafikselskab	Plustur: Mobilitet for alle i Nordjylland	4.355.000
Nordjyllands Trafikselskab	Knudepunkter: Sikrer sammenhæng mellem land og by	7.635.000
Norrdjurs Kommune	Hessel - den attraktive letbanestation	1.327.500
Norrdjurs Kommune	Pendlerbus til Auning	1.004.050
Syddjurs Kommune	Attraktive stationer i Syddjurs fremmer din rejseoplevelse	4.212.500
Billund Kommune	Ny lokalrute: Billund-Skjoldborg-Vorbasse	596.600
Guldborgsund Kommune	Bedre kombinationsrejser – cykelmedtagning på linje 736	180.000
Thisted Kommune	Sommerrute 89 - Kystruten Nationalpark Thy	360.000
Viborg Kommune	Nyt koncept for kollektiv transport i Viborg Kommunes landdistrikter	546.000
Roskilde Kommune	Driftsudvidelse af linje 215	210.000
Sønderborg Kommune	Kollektiv transport i landdistrikter - andelsforening version 2.0	435.900
Guldborgsund Kommune	Kulturbusser	700.000
I alt		36.013.343

Næste ansøgningsfrist er den 1. maj 2018. Denne ekstra – sjette – ansøgningsrunde er en del af Aftalen om udmøntning af midler i puljen til bedre og billigere kollektiv trafik af den 10. februar 2017 mellem Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten. Der er 31 mio. kr. til udmøntning.

Fremkommeligheds- og Passagerpuljen

Som led i trafikforliget "En grøn transportpolitik" af 29. januar 2009 blev der etableret to puljer til at forbedre den kollektive bustrafik.

Midlerne fra Fremkommeligheds- og Passagerpuljen er uddelt i forbindelse med de planlagte ansøgningsrunder. Der var i alt 6 ansøgningsrunder for Passagerpuljen i perioden 2009-2011, mens der var 7 ansøgningsrunder for Fremkommelighedspuljen i perioden 2009-2013. Der er i løbet af de to puljers levetid meddelt tilsagn om støtte til i alt 235 projekter, og størstedelen af disse projekter er nu afsluttede. Der er ikke flere ansøgningsrunder.

Fra Fremkommelighedspuljen er der meddelt tilsagn om projektstøtte for i alt 468 mio. kr. Fra Passagerpuljen er der meddelt tilsagn til støtte for 194 mio. kr. Medregnet ansøgernes egen investering er der tale om en investering i sektoren på over 1. mia. kr. i løbet af perioden.

De to puljers formål er at støtte projekter med fokus på:

Fremkommelighedspuljen

- Forbedret busfremkommelighed
- Bedre samspil mellem kollektive transportformer
- Styrkede centrale trafikale knudepunkter
- Forenklede skifteforhold for passagererne i den kollektive trafik

Passagerpuljen

- Ordninger og projekter, der øger antallet af passagerer i den kollektive trafik
- Innovative tiltag i kollektiv trafik

Afsluttede projekter

Indtil videre er 225 af de støttede projekter gennemførte. Der er bl.a. anlagt busbaner, ombygget stationsforpladser, indført signalprioritering og bedre trafikinformation. Disse tiltag er meget synlige i den kollektive trafik og betyder oftest en kortere rejsetid og en bedre oplevelse for passagererne i den kollektive trafik.

Billede: Ny banegårdsterminal i Herning

Billede: BRT-løsning Nørre Campus i København

Forsøgspuljen for mere energieffektive transportløsninger

Pulje til fremme af energieffektive transportløsninger, også kaldet Forsøgspuljen, er etableret som led i aftalen om 'En grøn transportpolitik' fra januar 2009. Puljen har haft i alt 4 ansøgningsrunder; den sidste i 2013. Der er ikke flere ansøgningsrunder.

Der er givet midler fra puljen til 57 projekter, for i alt 152 mio. kr. Formålet med puljen er at støtte forsøgsprojekter, der afprøver eller udvikler mere energieffektive transportløsninger, og puljen skal dermed bidrage til en reduktion af CO₂-udledningen fra transporten.

Der er ydet støtte fra puljen til en bred vifte af projekter, fx afprøvning af køretøjer, som benytter alternative drivmidler, udvikling af nye energieffektive transportteknologier og projekter, der bidrager til en mere energieffektiv transportadfærd.

Afsluttede projekter

Størstedelen af puljens projekter er afsluttede, og de har på hver deres måde bidraget til at reducere CO₂-udledningen fra transporten. Dels direkte, fx ved at udskifte køretøjer med nye, som udnytter renere teknologier, og dels indirekte ved fx at opnå erfaringer med løsninger, der på længere sigt vil kunne implementeres.

Billede: Gasbusser i Fredericia

Puljen har skabt ny viden om muligheder for at nedbringe transportsektorens CO₂-udledning.

Samtidig kan der også drages den konklusion om de fleste projekter vedrørende afprøvning af nye teknologier, at teknologierne i mange af projekterne har været kendt forud for opstarten af projekterne, men de har ofte været så dyre, at private (eller offentlige) aktører ikke har villet investere i teknologien (f.eks. køretøjer). Samtidig har de nye teknologier ofte indeholdt et økonomisk usikkerhedsmoment; fx er der sket en kraftig udvikling i elbilteknologierne siden Forsøgspuljen startede i 2010.

Pulje til supercykelstier og cykelparkering

Der var ansøgningsfrist til Pulje til supercykelstier og cykelparkering i 2014 og i 2015. Puljen blev afsat i aftalen om 'Metro, letbane, nærbane og cykler' fra juni 2014.

I puljen kunne der fx søges tilskud til cykelparkering ved kollektive trafikknudepunkter, hvorved vilkårene for rejser, der kombinerer cykling og kollektiv trafik, forbedres. Cykelparkering i forbindelse med trafikknudepunkter vil styrke både cykling og den kollektive trafik.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen administrerer den del af puljen, der omhandler cykelparkering, mens Vejdirektoratet administrerer den del af puljen, der omhandler supercykelstier.

I alt har 17 projekter fået støtte i puljens 2 ansøgningsrunder til projekter vedrørende cykelparkering. Disse projekter er støttet med i alt 41,3 mio. kr. Der er ikke flere ansøgningsrunder i pulje til supercykelstier og cykelparkering.

Ved tildeling af midlerne fra puljen blev der lagt vægt på, at projekterne forbedrer cykelparkeringsforholdene, og at de var med til at styrke integrationen mellem den kollektive trafik og cykling. Der blev bl.a. tildelt støtte til Cykelparkering ved Esbjerg og Kolding Banegård samt Cykelparkering ved kollektive trafikknudepunkter i Aalborg Midtby.

Afsluttede projekter

Indtil nu er 5 projekter afsluttede. Der er etableret cykelparkeringspladser i blandt andet Hadsten, Hinnerup, Varde og Viborg. De største cykelparkeringsprojekter er endnu ikke afsluttede.

Billede: Overdækkede cykelparkeringspladser i Hadsten

Udover ovennævnte projekter administreres en række projekter af Vejdirektoratet, det drejer sig om de projekter, der omhandler supercykelstier. Disse projekter omtales ikke her.

Billede: Cykelparkering i Viborg

Billede: Cykelparkering ved Brøndbyøster St.

Pulje til busfremkommelighed

I 2014 blev der afsat midler til en ny busfremkommelighedspulje til udmøntning i 2015. Puljen blev vedtaget i aftalen om 'Metro, letbane, nærbane og cykler' fra juni 2014. Puljen havde ansøgningsfrist i foråret 2015, og der er ikke flere ansøgningsrunder.

Fra puljen er der bl.a. tildelt støtte til en række tiltag på A-buslinjer med stort passagergrundlag. Movia har fået støtte til regional busfremkommelighed, og blandt andre Silkeborg Kommune har fået støtte til etablering af busbane.

Der er givet tilsagn om 50,6 mio. kr. til 18 projekter.

Afsluttede projekter

Der er indtil videre 7 afsluttede projekter i Busfremkommelighedspuljen. Projekterne omhandler ombygning af kryds med henblik på forbedret busfremkommelighed, opgradering af stoppesteder samt busbaner. De afsluttede projekter er gennemført i bl.a. Tårnby, Silkeborg, Aalborg og Aarhus.

Billede: +Way stoppested i Tårnby

Billede: Busbane på Chr. 8.s Vej i Silkeborg

Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik

I 2017 blev der afsat midler til en ny investeringspulje til udmøntning i 2017 og 2018. Puljen er en del af aftalen om 'Bedre og billigere kollektiv trafik'. Puljen havde ansøgningsfrist i oktober 2017, og der er ansøgningsfrist igen i september 2018.

Nye projekter 2017

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen modtog i 2017 til 1. ansøgningsrunde 19 ansøgninger om tilskud for i alt 326,5 mio. kr. 10 projekter fik tilsagn om støtte for i alt 297 mio. kr. Nedenstående tabel giver et overblik over de projekter, der har opnået tilsagn i 2017.

Fra puljen er der bl.a. tildelt støtte til et større projekt i Aalborg om etablering af en separat busbane igennem byen – fra lufthavnen i den nordvestlige ende til det nye supersygehus i den sydøstlige ende. Desuden er der givet støtte til busbaner flere steder i landet, el-busser i København samt en større ombygning i Køge i forbindelse med den nye station i Køge Nord.

Tildelte projekter i 2017

Ansøger	Titel	Tildelt beløb
Aalborg Kommune	+BUS - Aalborgs nye livsnerve	250.000.000
Københavns Kommune	Fremkommelighedstiltag for nyt A-busnet i 2019	8.900.000
Københavns Kommune	El-busser på 2A	12.994.000
Frederiksberg Kommune	Effektivisering af A-busnettet i Frederiksberg til Cityringen	2.050.000
Fynbus	Bedre trafikinformation på Odense, Nyborg og Middelfart Stationer	1.350.000
Herlev Kommune	Etablering af busbaner på Herlev Hovedgade	2.317.500
Randers Kommune	Busfremkommelighed på Århusvej	998.000
Køge Kommune	Ny busbro og -vej i Køge Nord	15.295.965
Movia	Forbedret fremkommelighed for buslinje 200S	2.806.500
Silkeborg Kommune	Cykelbusserne i Silkeborg - forundersøgelse	288.035
I alt		297.000.000

Sammenfatning

Der er i alt givet tilsagn til 418 projekter om støtte for i alt 1,37 mia. kr. fra de syv puljer. Af de 418 projekter, der har fået tilsagn, er mere end 300 projekter afsluttede. Med krav om medfinansiering til projekterne bliver den samlede investering til både kollektiv trafik og miljørigtige transportløsninger mere end 2 mia. kr.

Puljerne har givet mulighed for at gennemføre projekter, som sandsynligvis ikke ellers var blevet gennemført. Mange af projekterne sigter mod flere passagerer i den kollektive trafik, men har i mange tilfælde også bidraget til, at passageren oplever en bedre service på rejsen, fx i form af bedre trafikinformation. Pulje til supercykelstier og cykelparkering medvirker til at forbedre forholdene for cyklister og bidrager til at skabe en følelse af en bedre sammenhængende rejse. Puljen til energieffektive transportløsninger har medvirket til at udvikle en række tiltag, der mindsker den negative påvirkning af miljøet ved transport. Den seneste pulje, har omdrejningspunkt på investeringer i den kollektive busstrafik, og forventes også at kunne løfte den kollektive trafik til et højere niveau.

Det er otte år siden, de første puljer blev vedtaget, og mange projekter er både igangsatte og afsluttede siden. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen havde i 2015 og 2016 fokus på at indsamle viden og erfaringer – både de gode og de mindre gode – fra Passagerpuljen, Fremkommelighedspuljen og Pulje til mere energieffektive transportløsninger. Over de kommende år vil projekterne fra de øvrige puljer blive evalueret.

